A°. 1853. N°. 271.

Opregte Woensdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 16 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 12 November.

De terugkomst van vorst *Paskevitz* van zijn landgoed Homel in Warschau schijnt in verband te hebben gestaan met de uitvaardiging van het russische manifest. Dadelijk na zijne aankomst, heeft een aantal der zich in Polen bevindende russische generaals en staf-officieren bevel bekomen, om zich naar de Donau-vorstendommen te begeven. Verder wordt gemeld, dat het derde russische leger-corps, onder bevel van den generaal *v. Osten Sacken*, bevel heeft ontvangen, om met den meesten spoed naar den Donau te trekken. Dit corps bestaat uit drie divisien infanterie, twee brigaden ligte kavallerie, 115 stukken bespannen geschut. Daarmede zal de generaal *Gortschakoff* eene versterking van 50,000 man bekomen. Verder is bevel gegeven, om eene zekere hoeveelheid zwaar belegerings-geschut uit het groote artillerie-park van Bobriusk naar den Donau te zenden, om ter gelegenertijd voor de belegering van de turksche vestingen, welker bezit noodzakelijk wordt geacht, te worden aangewend. Het oorlogs-manifest is met plegtigheid in al de kerken van Rusland afgekondigd, en aldaar te lande is het gerucht algemeen, dat de Russen, meer gewoon aan het ruwe jaargetijde dan de Turken, zoolang mogelijk de krijgsverrigtingen zullen doorzetten, ten einde de zaken ten spoedigste tot een goed einde te brengen.

Tot dusverre heeft men geen berigt, dat na het gevecht van den 4^{den}, tusschen een corps Turken en eene afdeeling russische troepen, verdere gevechten zijn geleverd, of dat het belangrijke gevolgen heeft gehad. Het gerucht, alsof de Turken zich uit Kalefat naar Widdin zouden hebben teruggetrokken, is niet bevestigd. Men verzekert in tegendeel, dat zij zich in dat oord versterken, en het tot een bruggenhoofd van Widdin willen maken, Zoover men weet, zijn de Turken aldaar, zoo wel als elders, op verschillende plaatsen aan den Donau, met schuiten en schepen, op den linker-oever gebragt, en is nog nergens eene poging aangewend, om zich van eene brug te verzekeren. Men heeft berigten uit Bucharest van den 7^{den}, drie dagen na het gevecht van Oltenitse, en daarin wordt geene melding gemaakt van het weder oprukken der Turken naar de genoemde hoofdstad, evenmin van den kant van Giurgewo, als van Oltenitse en Silistria. Het gevecht van Oltenitse heeft van drie uren des ochtends, met tusschenpozen, tot des avonds geduurd. De Turken hebben zich in den beginne meester gemaakt van oude verschansingen op de hoogte. Zij zijn door de Russen daaruit gedreven: hebben den aanval hernieuwd, doch zijn afgeslagen, zoo dat de Russen in het bezit daarvan zijn gebleven, maar hunne pogingen om de Turken weder over den Donau terug te dringen, zijn door de moedige verdediging dezer lieden, niet gelukt, terwijl de grond, waar op de Muzelmannen geposteerd waren, te moerassig was, dan dat de russische ruiterij deel aan den strijd heeft kunnen nemen.

Naar luid van de genoemde berigten uit Bucharest, heeft de generaal *Gortschakoff* de posten der Russen bij Oltenitse als zoo goed verzekerd aangemerkt, dat hij zich voor zijn persoon naar Giurgewo heeft begeven, om aldaar den staat der zaken optenemen.

VAN DEN RIJN, 14 November.

De oostenrijksche Regering heeft in de Bondsvergadering van den 10^{den} November aan de vertegenwoordigers van de duitsche Staten doen mededeelen, dat het aan hare zoo welgemeende pogingen niet heeft mogen gelukken, eene ernstige wending der oostersche aangelegenheden te verhoeden; — dat zij zich niettemin verpligt heeft gevonden, om de te voren beraamde vermindering van het bestand van haar leger voor een gedeelte te bewerkstelligen; — dat zij geenszins voornemens is, om eenig deel te nemen aan den uitgebarsten strijd, zoolang hare eigene belangen dit niet vorderen, en door eene gedeeltelijke ontwapening heeft gemeend, een doorslaand bewijs te kunnen geven van hare vredelievende bedoelingen; — dat intusschen de oostenrijksche Regering, bij voorkomende gelegenheden, geenszins onvoorbereid zal worden bevonden, en niet bij magte, om te kunnen optreden, en daarbij al die magt te ontwikkelen, welke haar, ter zake harer bestemming als groote mogendheid, en in hare betrekking tot het Duitsch Verbond betaamt, maar al haren invloed zal aanwenden, om te zorgen, dat de brand zich niet verder uitbreide; — en dat zij te meer hoop mag voeden op het behoud van den algemeenen vrede, vermits de herhaalde betuigingen van den Keizer van Rusland haar de verzekering geven, dat deze mogendheid noch de onschendbaarheid van het turksche Rijk, noch de souvereine regten van den Sultan wil verkorten; — dat de oostenrijksche Regering alzoo, in verband met die van Pruissen, van Frankrijk en Engeland, hare pogingen om tot eene vriendschappelijke bemiddeling te geraken, tot behoud van den algemeenen vrede, waarbij alle volkeren zulk een overwegend belang hebben, zal voortzetten, en vertrouwt, dat aan hare rustige houding en bedrijf in dezen bij de duitsche Regeringen eene zoodanige goedkeuring zal te beurt vallen, als niet alleen bewijst, dat deze daarin berusten, maar ook, dat zij haar daarbij willen helpen en ondersteunen.

— Het schijnt, dat er in het zuid-westelijke Duitschland een ernstige strijd zal ontstaan tusschen de burgerlijke en de clericale overheid. De aartsbisschop van Freyburg heeft aan de badensche Regering verklaard, dat hij zich niet zal onderwerpen aan de jongste door deze Regering uitgevaardigde verordeningen, dat hij geene zijner besluiten zal intrekken, maar, gerugsteund door het domkapittel, daarbij zal volharden.

PARIJS, 13 November.

Behalve op het laatste door de russische Regering uitgevaardigde oorlogzuchtige manifest, is de algemeene aandacht ook nog zeer gevestigd op de door den graaf *von Nesselrode* tot de russische agenten in het buitenland gerigte circulaire. Hoewel deze circulaire veel van hare beteekenis heeft verloren, door de omstandigheid, dat zij ontworpen en verzonden is vóór men in Petersburg onderrigt kon zijn van de laatste krijgsverrigtingen bij den Donau, moet de wijze, waarop de meeste half-officiële dagbladen zich over dat staatsstuk uitlaten, niet geheel uit het oog verloren worden. Onder anderen leest men in den *Constitutionnel* te dier zake het navolgende:

„ Wij zullen ons, wat deze circulaire aangaat, slechts bepalen tot eenige korte beschouwingen. In de eerste plaats merken wij daarin op eene onnaauwkeurigheid, welke reeds gisteren door den *Moniteur* is hersteld, en hierin bestaat, dat de Porte van de zijde van Rusland wordt voorgesteld als strijdig handelende met de tot haar door de westelijke mogendheden gerigte waarschuwingen. Niets is minder juist dan dit beweren. De vier groote westelijke mogendheden hebben aan de Porte geen raad gegeven, welke niet overeenkomstig moest worden geacht met de waardigheid, de eer, het belang en de veiligheid van het Ottomanische Rijk. Zij kunnen de handelwijze van den Sultan niet afkeuren, die volstandig heeft geweigerd, om gevolg te geven aan vorderingen, waardoor op zijne souvereiniteits-regten inbreuk wordt gemaakt, en is overgegaan tot het geweldddadig keeren van eenen aanval, welke door niets hoegenaamd wordt geregtvaardigd.

„ Er is echter nog een tweede punt, 't welk onze aandacht zeer heeft opgewekt. De graaf *von Nesselrode* beijvert zich zeer, om de vier groote mogendheden te doen voorkomen als in 't minst niet in de zaak betrokken; als geheel vreemd aan dezelve. Nu vragen wij, draagt die taal het kenmerk van eene gematigde handelwijze, ten aanzien van de groote mogendheden? Immers neen. Het is klaarblijkelijk het belang van Rusland, dat die mogendheden zich volstrekt niet bemoeijen, noch regtstreeks, noch van ter zijde, met het tusschen dien Staat en Turkije ontstane geschil. Eigenbelang alzoo, en niets anders spoort Rusland aan, om te beweren, *dat het alleen van de westelijke mogendheden zal afhangen, of de grenzen van den oorlog al dan niet zullen worden uitgebreid.* Zelfs meenen wij in die zinsnede, onder den schijn van vormelijke beleefdheid, eene zijdelings tot Engeland en Frankrijk gerigte uitnoodiging te bespeuren, om Turkije aan zijn lot overtelaten. In een woord, de graaf *v. Nesselrode* zegt in bepaalde bewoordingen in zijne circulaire, dat, ingeval de beide genoemde mogendheden op eenigerhande wijze den Sultan ondersteunen tegenover den Czaar, de oorlog zich ook in het westelijke Europa zal uitbreiden.

„ Eindelijk, wel is waar, verklaart de graaf *von Nesselrode*, dat, ten gevolge van de oorlogs-verklaring, waartoe de Porte is overgegaan, geene verandering hoegenaamd is gekomen in de vredelievende gezindheid van Keizer *Nicolaus*. Maar die verzekering had alleen betrekking op *het tijdstip*, waarop de Kanzelier tot die verklaring is overgegaan. Na dien tijd hebben er gebeurtenissen plaats gehad, die den Czaar zeer goed ten voorwendsel kunnen strekken tot het voeren eener geheel andere taal. De vorderingen, waartoe Keizer *Nicolaus*, ten aanzien van den Sultan is overgegaan, zullen door ons nimmer en in geen geval als blijken van matiging kunnen worden beschouwd, evenmin als het bezetten der Donau-vorstendommen door Europa kan worden aangemerkt als eene handelwijze van vredelievenden aard. Ongelukkigerwijze nu bespeuren wij, dat in dit opzigt de denkbeelden van het russische Kabinet in 't minst niet zijn gewijzigd. Integendeel volhardt het meer dan ooit bij dezelve. De knoop, welke het bezwaar uitmaakt, is en blijft dezelfde, en wij voor ons zien alleen in het zwaard het middel om dezelve doortehakken."

Hier ter stede is het gerucht verbreid, dat de Turken eene belangrijke zegepraal hebben behaald tusschen Widdin en Bucharest, en de laatstgemelde stad waarschijnlijk weldra door de Turken zal worden bezet. Sommige voorname dagbladen gaan reeds zoover van te verzekeren, dat *Omer-bassa* een tweede *ultimatum* aan vorst *Gortschakoff* heeft gezonden, waarin hij een hoogen toon voert en de onverwijlde overgaaf aan de turksche legermagt verlangt van al de versterkte plaatsen in de Donau-vorstendommen. Het ontgaat der aandacht niet, dat deze omstandigheid door het engelsche dagblad de *Times* wordt bevestigd. Het ontbreekt inmiddels niet aan personen, die aan dit gerucht geheel geen geloof slaan en het er voor houden dat er eene vergissing plaats heeft, en *Omer-bassa* slechts één *ultimatum* heeft ingediend: namelijk dat, 't welk door hem aan vorst *Gortschakoff* is gezonden vóór het uitbreken der vijandelijkheden.

Volgens *la Patrie*, was, naar luid van bijzondere brieven van 25 October van de oevers van den Donau, *Rifaat-bassa*, de bevelhebber van het turksche reserve-leger, te Sophia aangekomen, waar hij zijn hoofdkwartier had gevestigd. In dat dagblad leest men, dat de genoemde krijgsmagt nog dagelijks versterkingen ontving: — dat zij over 't algemeen uit goed geoefende en uitgeruste soldaten bestond en denkelijk weldra het cijfer van 120,000 man zou hebben bereikt.

De nota van den graaf *van Nesselrode* is dingsdag jl. door den gezant *de Kisseleff* aan den minister *Drouin de Lhuys* ter hand gesteld. Het gesprek, 't welk bij die gelegenheid door de beide genoemde staatslieden is gevoerd, heeft niet minder dan twee uren geduurd. Sommige dagbladen verzekeren, dat de woordenwisseling wel somwijlen zeer levendig is geweest, doch geenszins de palen der matiging en wellevendheid heeft overschreden. — Het ontwerp van een europeesch Congres wordt thans algemeen voor eene onmogelijkheid gehouden. Men zegt, dat de heer *de Morny* aanvankelijk zeer gestemd is geweest voor eene zoodanige vereeniging, in welke hij hoogst waarschijnlijk Frankrijk zou hebben vertegenwoordigd.

— Van goederhand wordt thans gemeld, dat de hier residerende oostenrijksche, deensche en saksische gezanten uitgenoodigd zijn, om gedurende vijf dagen de feesten te Fontainebleau bijtewonen, te beginnen met maandag den 14^{den} dezer. De russische gezant is van den 18^{den} tot den 22sten uitgenoodigd en zal zich denkelijk niet te gelijk met den turkschen gezant *Vely-bassa* aldaar bevinden. Lord en lady *Cowley* zullen te Fontainebleau blijven, zoolang HH. MM. daar zullen zijn. — Men verneemt, dat er thans reeds groote toebereidselen worden gemaakt voor luisterrijke feesten van officiëlen aard, gedurende het aanstaande wintergetijde.

PARIJS, 14 November.

In den *Moniteur* zijn heden van regeringswege nadere mededeelingen gedaan, ten aanzien van het gevecht, 't welk op den 4^{den} dezer bij Oltenitse heeft plaats gehad. Daaruit blijkt, dat is gestreden op een klein driehoekig eiland, 't welk wordt gevormd door de rivier Ardisch en den Donau. Het gevecht is zeer moorddadig geweest. De zoogenaamde quarantaine-gebouwen en eene oude redoute, die bij het dorp in eene vlakte waren gelegen, waren door 9000 man Turken bezet. Uit de batterijen, welke in die redoute waren opgeworpen, hebben de Turken de russische krijgsmagt fel bestookt met bommen en granaten, tot zelfs in de nabijheid van de plaats, waar de genoemde generaal zijn hoofdkwartier had gevestigd.

Het verlies der Russen wordt op 1200 man dooden en gekwetsten begroot. De meeste battaillons-commandanten en zelfs eenige kollonels moeten onder de laatsten worden geteld. De wonden zijn met zoogenaamde spitskogels geschoten. Vorst *Gortschakoff* heeft zich uit Bucharest naar Oltenitse begeven, ten einde in persoon het bevel te voeren over een nieuwen aanval door de Russen, ten getale van 24,000 man tegen de Turken, waarschijnlijk zou den aanval den 5^{den} November plaats hebben. [Welke aanval echter dien dag niet schijnt te zijn gevolgd.]

's GRAVENHAGE, 14 November.

Z. M. heeft aan den majoor der infanterie *H. F. Kock*, adjudant bij hoogstdenzelven, toegestaan het aannemen en dragen van de decoratie van officier der orde van het Legioen van Eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken.

— Blijkens mededeelingen van den deensche, minister-resident en van $Z^r.$ $M^s.$ minister-resident te Kopenhagen, heeft de deensche Regering eene telegraaf-lijn tot stand gebragt tusschen Elseneur en Hamburg, en zou de dienst langs die lijn waarschijnlijk in het begin van November geopend worden.

'S GRAVENHAGE, 15 November.

Den 14^{den} November heeft de commissie van rapporteurs, belast, om een voorloopig verslag op te maken, wegens het onderzoek in de Afdeelingen der Tweede-Kamer, ten aanzien van de vraag, of het voorstel van den heer *Thorbecke* en acht andere leden, ter afschaffing van den accijns op het geslagt enz., al of niet in overweging zoude moeten worden genomen, dit verslag opgemaakt.

Daaruit blijkt, dat van de 59 leden, die in de Afdeelingen tegenwoordig zijn geweest, de overgroote meerderheid zich voor het in overweging nemen van dit voorstel heeft verklaard. Onder dezelve was echter een aanzienlijk getal leden, welke daardoor niet wilden gehouden worden, ten gunste van het voorstel gestemd te zijn, maar welke de gelegenheid wilden zien opengesteld, om de redenen, hetzij voor hetzij tegen het voorstel, in eene openbare vergadering te doen gelden.

In strijd met het gevoelen der meerderheid hebben eenige leden zich tegen het in overweging nemen van het voorstel verzet, op grond, dat het tijdstip daartoe niet gelukkig was gekozen; — dat daarmede eene greep in het belastingstelsel werd gedaan, op het oogenblik, dat de Kamer zal overgaan tot de beraadslaging over de staatsbegrooting, en nog andere gewigtige ontwerpen aanhanging zijn; — dat er in dergelijke omstandigheden ligt aan de Regering, zoowel als aan de Staten-generaal, tijd kan ontbreken om de voordragt met de vereischte zorg te overwegen; dat, zoo soms de beoordeeling van de voordragt aan die der staatsbegrooting zoude mogen voorafgaan, voor eene geregelde behandeling dezer wetten, ook door de Eerste-Kamer, voor het einde van het jaar, ligt stoornis zoude kunnen worden verwekt. — Andere leden hebben daarop aangemerkt, dat, in elk geval, en zonder aan de bedoeling der voorstellers te kort te doen, de beraadslaging over de voordragt zou kunnen worden bepaald, na den afloop van die over de begrooting, de wet op de middelen daaronder begrepen, vermits altijd eene vorige wet, bij eene volgende, kan worden afgeschaft en gewijzigd.

— Bij de beraadslaging over de wet op het bouwen en planten bij vestingen, heeft de heer *van der Brugghen* zich verklaard voor het gevoelen, dat eenig verbod dienaangaande niet anders kan worden aangemerkt dan als eene onteigening, en alzoo uit dien hoofde de verpligting medebrengt tot schadevergoeding. Hij heeft, tot bewijs van dit zijn gevoelen, gewezen op verschillende vroegere staatsregelingen. Hij verlangt niet, dat de bezitters van eigendommen in de nabijheid van vestingen, afhankelijk zullen worden gesteld van het subjectief oordeel van de officieren der genie; maar dat bij de wet zal worden uitgemaakt, wat verboden is, en dat alles wat daar buiten ligt, als geoorloofd zal worden aangemerkt.

Den heer *v. Goltstein* is voorgekomen, dat het aannemen van het beginsel van onteigening aanleiding zoude geven tot onoverkomelijke bezwaren: — dat bij de wet is aangenomen eene beperking van het gebruik van eigendom welke beperking geenzins als eene onteigening kan worden beschouwd,

en daarenboven aanleiding kan geven tot schadevergoeding.

De heer *Vening* heeft het ontwerp verdedigd; — de heer *Storm v. 's Gravesande* heeft zich voor het gevoelen van den heer *v. d. Brugghen* verklaard, en daarbij te kennen gegeven, dat, sedert hij tot het burgerlijke leven is teruggekeerd, hij omtrent sommige aangelegenheden andere inzigten heeft erlangd; — dat hij het ontwerp als zeer bezwarend beschouwt, als de eigenaren van gronden bij vestingen geheel afhankelijk stellende van het gevoelen van de officieren van het wapen der genie, ten aanzien van het geen geoorloofd, of ongeoorloofd zou wezen.

De heer *v. Nispen* heeft zijne stem afhankelijk gelaten van den zin, die aan art. 5, betreffende het verleenen van schadevergoeding, zal worden toegekend. — De heer *de Kempenaer* heeft het gevoelen van den heer *v. d. Brugghen* bestreden.

De minister van Oorlog heeft de wet, in 't belang van 's Lands verdediging, als allezins noodzakelijk voorgedragen, en heeft gemeend dat langer verwijl als eene nationale ramp zou moeten worden beschouwd: — dat, als men voortgaat met den omtrek der vestingen te bebouwen, aan geene verdediging derzelve meer zal kunnen worden gedacht, en eene verwarring zal ontstaan, waardoor de verdediging van den geboortegrond aan het toeval zal worden prijs gegeven. Z. E. heeft vervolgens de meerdere voordeelen aangewezen, welke bij deze wet, boven die van 1814, aan de ingezetenen worden verleend en verzekerd.

De minister van Justitie heeft het regtskundige stelsel, in art. 5 der wet gelegd, verdedigd, hierin bestaande, dat het bouwen van eene vesting, in het belang van den Staat, *per se* in zich sluit het verbod van het bebouwen van den omtrek: — dat de regter moet uitmaken, of daardoor schade is toegebragt, en zoo ja, dat daar vergoeding voor verschuldigd zal zijn, vermits de Staat in billijkheid geene opoffering van het genot van eigendom mag vergen, zonder daarvoor vergoeding te geven.

Na nog eenige woordenwisseling heeft de minister van Oorlog, onder anderen, te kennen gegeven, dat men hem ten onregte verwijt, dat hij zich aan overdrijving zou hebben schuldig gemaakt, — want dat er reeds nu meer dan 300 gebouwen in den onmiddelijken omtrek der vestingen zijn gesticht, en dat, indien dit alzoo voortgaat, de verdediging derzelve onmogelijk zal worden.

Bij de beraadslaging over de artikelen heeft de heer *v. d. Brugghen*, ten aanzien van art. 1, subsidiair voorgesteld, met het doel om de wet zoo min mogelijk drukkende te maken: „Tusschen de buiten-grenzen van vestingen en de lijnen in deze wet *verboden kringen* genaamd, is het geoorloofd te bouwen, houtgewas te planten en alle werk te maken, behalve hetgeen bij deze wet is verboden, of hetgeen, waartoe, overeenkomstig hare bepalingen, geene vergunning is verleend."

De heer *v. d. Brugghen* heeft dit amendement toegelicht. De minister van Oorlog heeft het bestreden, op grond, dat daarmede de wet geheel krachteloos zoude worden gemaakt, en de verdediging der vestingen zoude moeten worden opgegeven.

Bij stemming is het amendement, met 28 tegen 27 stemmen afgewezen. *Voor* hebben gestemd de heeren *Dommer*, *Westerhoff*, *v. d. Heuvel*, *Heemskerk*, *Slicher*, *Zijlker*, *v. d. Brugghen*, *v. Hoëvell*, *Reinders*, *v. Eck*, *ten Cate*, *de Poorter*, *Luyben*, *v. Lynden*, *v. Asch v. Wijk*, *v. d. Veen*, *Boeije*, *Bots*, *Beens*, *S. v. 's Gravesande*, *v. d. Poel*, *Hengst*, *v. Wintershoven*, *de Man*, *de Berg*, *Thorbecke* en *Hugenholtz*.

Het eerste artikel is aangenomen met 34 tegen 20 stemmen, zoodanig als het door de Regering is ontworpen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Hengst*, *v. Wintershoven*, *de Man*, *de Berg*, *Hugenholtz*, *Westerhoff*, *v. Hoëvell*, *Heemskerk*, *Slicher*, *Zijlker*, *v. d. Brugghen*, *Reinders*, *ten Cate*, *de Poorter*, *Luyben*, *v. Lynden*, *v. Asch v. Wijk*, *Bots*, *Beens* en *v. d. Poel*.

De art. 2 tot 4 zijn goedgekeurd. Over art. 5 en de deswegens voorgestelde amendementen zal morgen worden beraadslaagd.

'S GRAVENHAGE, 15 November.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden is ingekomen een adres van ingezetenen van Haarlem, ter aanprijzing van het voorstel van den heer *Thorbecke* en acht andere leden, voor de afschaffing van den accijns op het geslagt, enz. — Dit adres is in handen gesteld van de commissie voor de verzoekschriften.

Het eind-verslag van de commissie van rapporteurs, wegens de voordragt ter aflossing en amortisatie van openbare schuld, is ter tafel gebragt.

Daaruit blijkt, dat, bij herhaald onderzoek, van deze voordragt, de meerderheid der leden heeft te kennen gegeven, dat, daar het hier slechts om den vorm te doen was, zij zich zeer wel met de voordragt der Regering zoude kunnen vereenigen. Evenwel was men vrij algemeen van gevoelen, dat bij art. 2 van het ontwerp niet behoort te worden vermeld de som, waarop het Haarlemmer-meer-fonds wordt geraamd. Betreffende de tienjarige prescriptie, bij het ontwerp aangenomen, waren enkele leden van meening, dat, daar het hier geene eigenlijke staatsschuld gold, men bezwaarlijk van de bij de burgerlijke wet aangenomen 30 jarige prescriptie konde afwijken, doch dat dit gevoelen ook zijne bestrijders heeft gevonden.

De beraadslaging over dit ontwerp is bepaald na den afloop over die, betreffende het in overweging nemen van het voorstel van den heer *Thorbecke* c. s.

Bij het eind-verslag van de commissie van rapporteurs, betreffende de vordering van inkwartiering, enz., is geene nadere overweging in de Afdeelingen noodig geacht. De waarde der gegevene ophelderingen daarlatende, heeft de commissie zich van een eigen oordeel over deze zaak onthouden. Zij heeft echter gemeend, daarbij te moeten vermelden, dat ook in haar midden, even als in de Afdeelingen, verschil van gevoelens heeft geheerscht over de vraag, of niet eene wettelijke regeling van geheel het onderwerp der inkwartiering werd vereischt en in elk geval zeer wenschelijk zoude zijn; — dat de meerderheid der commissie voor eene bevestigende beantwoording dezer vraag gestemd is geweest, en alzoo heeft gemeend, dat de geopperde bezwaren geenszins door de nadere ophelderingen der Regering voldoende waren opgelost.

Daarop zijn de beraadslagingen over het ontwerp, wegens het bouwen en planten bij vestingen, vervolgd.

Op art. 5 zijn onderscheidene amendementen voorgesteld, die alle zijn afgewezen, als dat van den heer *v. Golstein* met 44 tegen 19 stemmen; dat van den heer *Elout* met 37 tegen 27; die van den heer *v. Eck*, met 54 tegen 10 en met 50 tegen 14, en dat van den heer *Vening* met 36 tegen 26 stemmen.

Het art. is daarop onveranderd, met 42 tegen 22 stemmen, aangenomen.

De art. 6—20 zijn onveranderd goedgekeurd.

Op art. 21 is een amendement, door den heer *v. d. Brugghen* voorgesteld, verworpen, en een van den heer *Storm v. 's Gravesande* aangenomen, strekkende, dat houten getimmerten, tot 40 vierkante ellen oppervlakte, binnen de kleine kringen der vestingen, in het belang van den landbouw, zullen mogen worden daargesteld.

Ten aanzien van art. 28 heeft de heer *v. Asch van Wijck* voorgesteld, dat de daarbij bedoelde vergunningen door den Koning zullen worden verleend, ten einde de belangen van den Waterstaat niet geheel afhankelijk te laten van den minister van Oorlog. Dit is goedgekeurd.

De verdere art. tot art. 55 zijn aangenomen. Op art. 56 is een amendement van den heer *Vening*, door den minister van Justitie aangevuld, goedgekeurd, en ten slotte is de geheele wet, met 42 tegen 22 stemmen, *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren *v. Goltstein*, *v. Amerongen*, *de Berg*, *v. Lijnden*, *v. d. Heuvel*, *Sloet*, *Zijlker*, *v. Asch v. Wijck*, *Hengst*, *v. Wintershoven*, *v. Eck*, *Luyben*, *S. v. 's Gravesande*, *Westerhof*, *v. Bosse*, *Hugenholtz*, *v. d. Brugghen*, *Reinders*, *Dommer*, *Heemskerk*, *Jespers*, en .....

De heer *Sloet* heeft voorgesteld, om, vermits bij eene nota geantwoord is op dagblad-artikelen, en het grondwettig verslag over den toestand der kolonien over 1851 nog niet bekend is, de beraadslaging over het contract met de Handelmaatschappij uittestellen tot een nader te bepalen dag. Dit voorstel is, met 35 tegen 28 stemmen, *afgewezen*, zoodat die beraadslaging op morgen bepaald blijft.

Voor hebben gestemd de heeren *v. d. Veen*, *v. Akerlaken*, *de Berg*, *v. d. Heuvel*, *Sloet*, *Hoffmann*, *Zijlker*, *v. Nispen*, *Mackay*, *G. Schimmelpenninck*, *Hengst*, *Thorbecke*, *v. Eck*, *Beens*, *Bots*, *Luyben*, *Westerhof*, *de Man*, *Meeussen*, *Boeije*, *v. Hoëvell*, *v. Bosse*, *Hugenholtz*, *v. d. Poel*, *Reinders*, *Dommer*, *Jespers* en ......

HAARLEM, 15 November.

In de bijeenkomst van de Staten van Noord-Holland van heden heeft de heer *Schuyt Jzn.* zitting genomen, en zijn 65 leden tegenwoordig geweest.

Op een brief van Ged. Staten, tot het verleenen van een subsidie van *f* 4500 aan den Raad van administratie van de Zaanlandsche communicatie-weg, tot het dekken van het tekort, is toestemmend geadviseerd; — alsmede, nopens de voordragt, wegens de ontvangsten en de uitgaven voor de provinciale kaart, en eene nieuwe oplaag daarvan: — en ter afwijzing van het voorstel, wegens de vraag, of de koninkl. besluiten van December 1819 en Januarij 1824, al of niet verbindend moeten worden geacht.

Verder is door de commissie *ad hoc* geadviseerd, om de ontwerpen der reglementen voor de besturen van de Zijpe en Hazepolder, en van de Egmonder meer, terugtezenden aan Ged. Staten, ter verandering van de redactie derzelve.

Eindelijk is door de commissie *ad hoc* geadviseerd, om de nadere voordragt over de in 1854 uittevoeren werken aan het gesticht *Meerenberg* alsnog te wijzigen.

Deze verslagen zijn, ter inzage der leden, nedergelegd, om op morgen in overweging te worden genomen.

De Vergadering heeft zich vereenigd met het voorstel van Ged. Staten, betreffende de haven, beoosten het Oude Schild op Texel, houdende eene bijdrage van een derde in de kosten door de provincie, mits de overige kosten door het Rijk, en de gemeente zouden worden gedragen, enz.

Het adres van den heer *Rutgers v. Rozenburg*, wegens het uitdiepen van de vaart van Amsterdam naar Vreeswijk, is verzonden naar de Ged. Staten om berigt.

Het beredeneerd overzigt van den toestand der zeeweringen is voor kennisgeving aangenomen.

Met 46 tegen 18 stemmen, is de conclusie van de commissie voor de oesterhaven, beoosten het Nieuwe Schild op Texel, afgewezen, en alzoo besloten, den adressanten te kennen te geven, dat hun verzoek voor geene inwilliging vatbaar is.

Het voorstel, ter aanbesteding van het gebouw voor magnetische waarnemingen aan den Helder, en om daartoe overtegaan in het voorjaar van 1854 is goedgekeurd.

Daarop is de Vergadering verdaagd tot morgen 16 November.

Te Amsterdam zijn den 14den November aangegeven 10 cholera-lijders; overleden 4; hersteld geene.

Den 14den Nov. is te Rotterdam aangegeven 1 cholera-lijder; hersteld 1; overleden geene.

— De *Prov. Friessche Cour.* meldt, dat de heeren jhr. mr. *C. L. van Beyma thoe Kingma*, mr. *A. F. Jongstra* en *A. Meinesz* zich tot Z. M. den Koning gewend hebben, om eene voorloopige toezegging van afstand en concessie tot droogmaking van de Tjeuwke-meer, ten einde daarna een meer grondig onderzoek te doen, omtrent de mogelijkheid en de wijze van uitvoering van dat werk voor particuliere rekening.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

15 *November* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	69 15/16	16¼	61 3/16
〃 〃	3	〃	73 11/16	¾	—
〃 〃	4	〃	92⅓	7/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	91½	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	〃	123½	124	—
Oost-Indische Leening. .	4	〃	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	98	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	—	—	—
〃 . . .	4½	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	103⅝	—	—
〃 〃 1828/1829.	5	〃	102	—	—
Certificat. 1831/1833.	5	〃	94¾	—	—
〃 〃 1840	4	〃	88⅜	½	—
〃 bij Stieglitz . . .	4	〃	87½	—	—
〃 〃 N. .	4	〃	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van . .	6	〃	—	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	157	¼	—
Obligatiën	4	pct.	81⅜	½	81⅜
SPANJE, Obligatiën	1	〃	21⅛	—	—
〃	3	〃	44¾	—	—
〃 Binnenl. . .	3	〃	40⅜	—	—
Amortisable			4¾	—	—
Bew. Coupon			5⅜	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	5	〃	75⅛	⅞	—
〃 〃 N. . .	5	〃	88⅝	15/16	88⅞
〃 〃 . .	2½	〃	39 1/16	⅛	—
BELGIE, ...	2½	〃	—	—	—
Rothschild, ...	2½	〃	49 15/16	50	49 15/16
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	95	—	—
〃 〃 £ 200	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	〃	36⅝	13/16	36¾
〃 defired	3	〃	15½	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	〃	69	½	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	〃	30⅛	31½	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	〃	18 15/16	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	〃	22¼	5/16	ex. c. Jul. 52
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Aand. Haarlemmer-meer 100 1/16. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 95⅜. Oostenrijk Metall. Le B. 5 pc. 88⅞. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 97¾. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 100⅝. Grenada obl. uitgest. 7⅞ à 8. — Beleening 3. Prolongatie 3½ à 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

De markt was heden in eene willige stemming. Alle fondsen waren dien ten gevolge tot min of meer hoogere prijzen gevraagd. Alleen de 5 pc. russische waren tot lagere prijzen te verkrijgen.

MADRID, 11 November. De 3 pc. 42½; 1 pc. 22 13/16.

WEENEN, 14 November. De 5 pc. metall. 91¼; zilver 15¼.

LONDEN, 15 November. De 3 pc. gecons. resc. 94¾. Mexico 25⅜. Spanje 1 pc. 21⅞.

PARIJS, 14 November. De 3 pc. renten 73 fr. 55; 4½ pc. 99 fr. 50. Spanje 1 pc. 21½; 3 pc. binn. 41¼.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 14 November. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij redelijken aanvoer tot 50 cts. hooger goed van de hand, de beste jar. van *f* 15,50 tot *f* 16,75, mindere van *f* 13,25 tot *f* 15,25, de beste nieuwe van *f* 16 tot *f* 17, mindere van *f* 13,50 tot *f* 15,50; van Pools. en roode zijn enkele verkoopen *f* 5 hooger; 154, 156 p. witb. Pools. *f* 470, *f* 490; 162 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 500; 160, 161 p. n. dito *f* 485, *f* 490; 162 p. dito Bovenl. Rijs *f* 485; 156 p. Stettin *f* 470; 157 p. Rostock *f* 475; 160, 161 p. Petersb. Cubanca *f* 410, *f* 415; 158 p. Bovenl. *f* 465. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. weinig aangevoerd en 50 cts. hooger *f* 10,40 à *f* 11,50; Buitenl. goed prijshoudend; 148 p. Kaukasus *f* 300; 146 p. Odessa *f* 300; 143, 144 p. Eupatoria *f* 290; 143, 144 p. dito *f* 285, *f* 288; 140, 141 p. jarige Archangel *f* 280; 142 p. dito *f* 281, *f* 282; 141, 142 p. n. dito *f* 285; 141, 142, 143 p. dito *f* 278, *f* 280, *f* 282, *f* 285, *f* 288; 142 p. dito bij partij *f* 280. *Gerst* 20 c. lager; Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 8,40 à *f* 9,10; dito zomer *f* 7,50 à *f* 8,30. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 3,70 à *f* 4,80; dito lange *f* 3 à *f* 3,80. *Boekweit,* op 140 p.: N. Brab. *f* 238, *f* 240, *f* 242, *f* 243; Steenb. *f* 240; Grooth. *f* 236; Vlaams. *f* 233; Rijn *f* 230, *f* 233, *f* 234, *f* 238; o. Frans. *f* 210. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 10,50 à *f* 11,75; groote dito *f* 11,50 à *f* 13,25; Geld. graauwe *f* 13 à *f* 16. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 11,50 à *f* 14,50; dito bruine *f* 11,50 à *f* 15; dito paardenboonen 20 cts. lager, drooge van *f* 8,30 tot *f* 8,70; wakke van *f* 6,25 tot *f* 7,75. *Koolzaad:* puik Zeeuwsch gestort £ 67; Zeeuwsch en Vlaamsch £ 64½; zomer £ 54, £ 56.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 15 November. Den 14den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Diana* en *Lord John Russell*, beiden van Londen; *Fortuna*, Jensen, Fredrikstad. Gisteren nog: de stoomb. *Min. Thorbecke*, Hull; en uitgezeild; *Nederrijn*, Duinkerken, Helvoet; *Stad Almelo*, Pluym, Osterrisoer; *Adolph Fredrik*, van der Plas, Newcastle; *Wilhelm*, Prohn, Stettin; *Bahiana*, Browning, Londen. Wind z. - z. w.

Den 14den dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Batavier*, Londen; *Roelfina Gerhardina*, Loman, Newcastle; *Alida Hendrika*, Klein, Leith; *Jacoba Gesina*, Reinders, St. Petersburg; *Zodiac*, Strijbos, Dantzig; *Breve Tempus*, Heinberg, Hapsal; en uitgezeild: de stoomb. *Adm. Verhuell* en *Bordeaux*, beiden naar Havre.

Den 18den Aug. te Hongkong binnengekomen: *Koningin der Nederlanden*, Loos, Hartlepool.

Voor 25 Sept. van Canton uitgeklaard: *Bernhard Hertog van Saxe Weimar*, Hazewinkel, Batavia.

Den 23sten Sept. te Batavia binnengekomen: *Maria Anna*, Verbeek, Rotterdam; en uitgezeild: 13 dito *Christina*, Kramer, Amsterdam; 17 dito *India*, Rijken, Rotterdam.

Den 11den Sept. van Passarouang uitgezeild: *Admiraal Tromp*, van Tubergen, Amsterdam.

Den 6den Sept. van Tjilatjap uitgezeild: *Jonge Jan*, van Hoogstraten, Rotterdam.

Den 20sten Sept. te Singapore binnengekomen: *Geertruida Maria*, Spiegelberg, Hartlepool: 23 dito *Henriette Klasina*, Hagen, Liverpool, l. v. Batavia; 25 dito *A. R. Falck*, van Duyvenboode, Hartlepool.

Den 3 Sept. van Moulmain uitgezeild: *Nassau*, ten Boekel, Londen.

Den 11den dezer van Falmouth uitgezeild: *Paul Johan*, Poort, Hartlepool naar Hongkong.

Den 11den dezer te Liverpool binnengekomen: *Sumatra*, wijlen Keeman, Dordrecht.

Den 11den dezer van Newcastle uitgeklaard: *H. Willebrordus*, de Boer, Singapore.

Gepraaid: 20 Julij, op 35° 25′ z. b. en 7° 30′ w. l., *President Ram*, kapt. Ulrichs, Londen naar Adelaide.

*** Een getrouw en oppassend huisvader, kwam op den 5den dezer maand op het Noord-Hollandsche-Kanaal, nabij Purmerend, te midden zijner beroepsbezigheden, om het leven. Hij laat alhier eene vrouw na, geheel onverzorgd en in de kommervolste omstandigheden. Door het verlies van een liefhebbend en zorgend echtgenoot, in diepen rouw gedompeld, dreigt haar en hare vier jonge kinderen eene nijpende armoede, terwijl zij bovendien met elk oogenblik van haar vijfde kind staat moeder te worden. Waarde stads- en geloofsgenooten, laat ook deze weduwe in uwe barmhartigheid mogen deelen. God alleen kan de hartstogtelijke droefheid der zwaar beproefde stillen, maar het is toch in onze magt de verschrikkingen van zulk een kraambed en de ellende dier toekomst eenigzins te verzachten.

Gaarne zullen zich de ondergeteekenden met den ontvangst en het beheer uwer giften belasten.

Amsterdam, 9 *November* 1853.

H. H. SLUITER, Wijk-Pr.,
Keizersgracht, bij de Brouwersgracht.
C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA, Pred.,
Nieuwe Teertuinen.
J. VAN BAAK, Heel- en Verloskundige,
Geldersche-Kade, hoek van de Leliestraat.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 23sten November 1800 drie en vijftig, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noord-Holland, of bij deszelfs afwezen, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Gouvernements-gebouw, in de St. Jansstraat te Haarlem, voor rekening van Kerkvoogden, worden aanbesteed:

1°. Het Bouwen eener nieuwe PASTORIJ, met alle daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen, ten dienste der Hervormde Gemeente te *Petten*.

2°. Het doen van eenige Reparatiën en Betimmeringen aan de KERK der Hervormde Gemeente te *Kolhorn*.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken, waarop de bedoelde Aanbestedingen zullen plaatshebben, zullen ter lezing liggen, boven en behalven aan het Gouvernements-gebouw te Haarlem, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in *het Vosje*, achter de oude Beurs, in *de Beerenbijt*, buiten de Utrechtsche-poort, en bij *P. J. Kolenbrander*, Logementhouder in *de Bel*, op den hoek van den Haarlemmerdijk; te Haarlem, in *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, in *de Halve Maan*, in *de Roskam* en in *den Glazenwagen*; te Alkmaar, in *de Toelast*, in *den Burg* en in *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in *het Onafgemaakte Schip* en in *den Doelen*; te Purmerende, bij den Kastelein *Frikke*; te Medemblik, in *de Valk*; te Nieuwe-Diep, bij de Erven *J. Boven* en bij *Ihnen*; te Sliedrecht, bij de Wed. *J. van der Vlies*; te Buiksloot, bij *Vuyk* en *Sitter*; te Naarden, bij *Jurrissen*; te Muiden, bij *P. Amersfoort*; te Petten, op het Raadhuis en bij Kerkvoogden aldaar; te Barsingerhorn, op het Raadhuis en bij Kerkvoogden te Kolhorn.

De aanwijzing *in loco* zal worden gedaan, wat betreft den bouw der Pastorij te Petten, sub 1° op Zaturdag den 19den November, en wat aangaat het herstel der Kerk te Kolhorn, op Maandag den 21sten November aanstaande, terwijl verdere informatiën te bekomen zijn, zoo bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, als bij den Heer Ingenieur P. J. H. HAYWARD, te Alkmaar.

*** **BIDSTOND DER VRIENDEN ISRAËLS.**

Op Donderdag den 17den November 1853, des avonds ten zes ure, in *de Concertzaal*, voorgegaan door den Wel-Ed. Heer Dr. A. CAPADOSE, Toegangkaarten te bekomen ten Huize van A. MOLENAAR, Bakenessergracht.

*** Getrouwd:

MIDDELBURG, 12 November 1853.

J. H. LEHMKUHL
en
H. M. G. VAN DIGGELEN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

L. ROOSENBURG
en
J. E. C. REEPMAKER VAN BELLE.

WAALWIJK, 12 November 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *G. M. VERSPIJCK*, geboren *MENU.*
BATAVIA, 20 September 1853.

*** VINKEVEEN, 11 November 1853. Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *D. CHEVALIER*, Wed. van den Wel.-Eerw. Heer *M. A. Meelboom*, in leven Predikant aldaar.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *C. M. VAN VOLLENHOVEN*, geb. *ROCHUSSEN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
ROTTERDAM, JOOST VAN VOLLENHOVEN.
11 November 1853.

*** Op den 12den November 1853, is te TWELLO, voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronnesse *SLOET VAN ZWANENBURG*, geboren Jonkvrouwe *VAN TEYLINGEN VAN KAMERIK.*

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER *MARIA SOPHIA CAROLINA WIRSING*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, WILLEM JACOB WIJSMULLER.
11 November 1853.
Deze algemeene strekke tot bijzondere kennisgeving.

*** UTRECHT, den 13den November 1853. Bevallen van een' *dooden* ZOON, Vrouwe *J. M. E. RAGAY, TIELENIUS KRUYTHOFF.*
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote *G. BISSCHOP*, beviel heden door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. J. C. OLDENBOOM.
AMSTERDAM, 13 November 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *MARGUERITE SUSANNE VAN DER THOLL*, geliefde Echtgenoot van D. J. ZIEGELER.
HAARLEM, 14 November 1853.

*** Mijne geliefde Echtgenoot MARIA HAKKENBRAK, met welke ik ruim 43 jaren door den Echt vereenigd was, overleed heden, in den ouderdom van ruim 65 jaren. Wat ik met mijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en Klein-Kinderen in haar verliezen, kunnen alleen zij beseffen, welke de waardige afgestorvene van nabij hebben gekend.
GOEDEREEDE, A. ROOS.
den 9den November 1853.

*** Op den 9den November 1853, is te UTRECHT overleden, in den ouderdom van 75 jaren, de Wel-Ed. Heer J. A. STOOPENDAAL, Oud-Griffier van het Vredegeregt Kanton Maarssen, Weduwenaar van Vrouwe *Adriana Johanna van Pleuren.*
P.S. Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, in den ouderdom van 76 jaren, en na eene gelukkige Echtverbindtenis van bijkans 49 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer ERNST LODEWIJK SIEGMAN, Ridder van den Nederl. Leeuw en Emeritus Predikant alhier.
DELDEN, G. P. A. LAGING,
10 November 1853. Wed. *E. L. Siegman.*
Deze dient tot algemeene kennisgeving.

*** Op den 10den November ll. overleed alhier, in den ouderdom van negen en zestig jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. SIMEON PETRUS VAN IDSINGA, Lid der Algemeene Rekenkamer, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw. Eene ongesteldheid van drie weken maakte een einde aan zijn nuttig en werkzaam leven. C. C. VAN BOSVELT,
's GRAVENHAGE, Douair. *van Idsinga.*
11 November 1853.
Wegens de vele betrekkingen buiten de Stad, gelieve men deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aantemerken.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid harer Kinderen en Behuwd-Dochter, in den ouderdom van ruim 72 jaren, Vrouwe H. A. ALBERTHOMA CHEVALLIER, Weduwe wijlen den Hoog-Edel Gestrengen Heer *Georg Dieterich Benthien*, Majoor Kommandant der Divisie Pontonniers, Ridder van het Legioen van Eer.
VIANEN, *Uit aller naam*,
12 November 1853. A. BENTHIEN,
Eenige kennisgeving. Kapt. der Artillerie.

*** Heden overleed alhier, na een kort doch smartvol lijden, mijn geliefde Echtgenoot HENDRIKUS LAMBERTUS VAN LUNTEREN, in leven Logementhouder, in den ouderdom van ruim 37 jaren, mij nalatende 6 nog zeer jonge Kinderen. Wed. H. L. VAN LUNTEREN,
APELDOORN, Geb. VAN DEN BROEKE.
13 November 1853.
De *Affaire* zal op denzelfden voet door mij worden voortgezet, waartoe ik mij in de gunst van ieder aanbeveel.
NB. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere te willen aannemen.

*** Op den 13den November 1853, is te UTRECHT, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 73 jaren overleden, Mr. FREDERIK VAN DE POLL, Staatsraad in buitengewone dienst, Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder van de Eikenkroon met de Ster, hartelijk geliefde Echtgenoot van Vrouwe C. C. VAN DE POLL, geboren BONN.

*** Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten van onze Moeder de H. Kerk, onze veelgeliefde Zoon JAN, in den ouderdom van twintig jaren, eene hevige Slijmziekte maakte, in korten tijd een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.
KOOG AAN DE ZAAN, HENDRIK BLANS.
14 November 1853. ELIZABET BLANS,
Geboren BESBRINK.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan nu wijlen den Heer CORNELIS SCHIPPERS, vroeger Fabrikeur in Mosterd, laatst Koopman, gewoond hebbende en onlangs overleden te Zaandam, gelieven daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris DOZY aldaar, vóór of op den 20sten November 1853.

*** Blijkens daarvan behoorlijk openbaar gemaakte Acte zal het Fabrikaat en den Handel in HOEPELS en AANBEHOOREN, gedreven te Jutphaas, door nu wijlen den Heer G. VAN DORSSEN, onder de Firma van H. VAN DORSSEN EN ZOON, onder dezelfde Firma worden voortgezet, door de Heeren H. en A. VAN DORSSEN, wonende te Jutphaas, en G. VAN DORSSEN, GIJSBZ., wonende te IJsselstein.

*** Bij een Ontvanger ten Platten Lande, alwaar vele Administratieve Zaken voorkomen, wordt tegen matige vergoeding van Kost enz., ter opleiding gevraagd: Een JONGELING van de Prot. Godsdienst, beneden de 18 jaren. Men adressere zich *franco*, onder Letter H., bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, Steenweg te Utrecht.

*** C. DE JAAGER, Medic. Doctor te Uithoorn, verlangt tegen 1 Febr. e. k.: Een BEDIENDE, het recepteren kundig, en in staat om met Paard en Rijtuig om te gaan. Brieven *franco*, doch liefst in *persoon.*

*** J. H. HAAN, Hoofd-Onderwijzer, te Vlaardingen, vraagt voor zijne Burgerschool zoo spoedig mogelijk, een' ONDERMEESTER, H. G., van den 3en of 4en Rang. Bedrevenheid in Zang- en Teekenkunde, zal tot aanbeveling dienen. Brieven *franco.*

*** Een JONGELING, 23 jaren oud, R. C. Godsdienst, Buitenslands werkzaam geweest, en van goede Getuigschriften voorzien, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk, als tweede Bediende, geplaatst in eene *Banketbakkerij.* Adres met *franco* Brieven, onder Letts. U. F., aan den Boekhandelaar T. PIEREN Jz., te Dordrecht.

*** Een fatsoenlijk JONGELING van de P. G., die reeds eenige ondervinding in den Landbouw heeft, vraagt eene gelegenheid ter verdere bekwaming op eene *Boerderij* in Gelderland of Betuwe, waar zoowel alle *Landbouw* als *Veefokkerij* en *Handel* daarin voorkomt. *Franco* adres, onder Lett. W., bij den Boekh. G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam, met opgave van conditiën.

BOEKHANDEL.

In eene uitgebreide Zaak verlangt men, als KANTOOR- en WINKELBEDIENDE, een fatsoenlijk Jong Mensch, die ten minste drie jaren in den Boekhandel is werkzaam geweest en met Administratie bekend is. Adres, onder opgaaf der tegenwoordige betrekking, met *franco* Brieven, onder Letters P. P. P., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Wordt gevraagd: Een MEESTERKNECHT, in eene Bierbrouwerij, om des noods dadelijk in te treden, zijn vak grondig verstaande, en vooral ervaren in het versnijden van Bieren en het Mouten. Adres met *franco* Brieven, onder Letters P. Z., bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, te Amsterdam.

*** Een Zwitser, 43 jaren oud, die de dienst van eene Prot. Familie te Amsterdam, bij welke hij 14 jaren als HUISKNECHT inwoonde, wegens het overlijden van het Hoofd des gezins, zal verlaten, wenscht tegen 1°. Febr. e. k. als zoodanig weder geplaatst te worden. Hij is in staat goede getuigen bij te brengen, en verzoekt de adressen onder Letters J. J. *franco* in te zenden, bij den Boekverkooper J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt, te Amsterdam.

*** **AANVRAAG VOOR AGENTEN,**
door geheel Nederland, tot uitbreiding eener **Weldadige Vereeniging**, en waaraan de voordeelen naar gelang van activiteit verbonden zijn. Zij die met de Arbeidende Klasse, of derzelver hoofden bekend zijn, zullen het eerst in aanmerking komen. Men adressere zich, met *franco* Brieven en opgaaf van Beroep, onder Letter H., bij den Boekhandelaar H. C. SUSAN C.HZOON, te 's Gravenhage.

*** Men vraagt ten spoedigste: Eene fatsoenlijke JUFVROUW, Protestant, bekwaam om Kinderen van den fatsoenlijken stand mede grondig onderrigt te geven in het Wollen- en Linnennaaijen, Stoppen en Mazen: vooral moet zij zich bekwaam bevinden in het Knippen van Modellen van Dames Bovenkleederen. Adres *franco*, onder Letts. Z. Z., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, te Utrecht.

*** Te 's Gravenhage worden met 1° Februarij 1854 gevraagd: Eene bekwame KEUKENMEID en eene WERKMEID, beiden van goede Getuigenissen voorzien. Adres in *persoon*, of met *franco* Brieven, onder Letter F., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, aldaar.

*** *INSTITUT DE JEUNES-GENS, à LIEGE. (BELGIQUE.)*

Cet établissement organisé sur le modèle des institutions de Paris, dirigé par un Français, *et des professeurs habiles* allemands *et* anglais, *se recommande à la confiance des familles par la bonne discipline qui y règne, l'excellente conduite des élèves et par les succès nombreux, qu'ils obtiennent dans leurs études.*

On y enseigne les langues anciennes, les langues modernes, les mathématiques, la chimie, la physique, les sciences commerciales. *Au sortir de cet établissement, un élève peut suivre les cours universitaires, entrer à l'école des mines, l'école militaire, ou suivre la carrière du commerçant.*

s'Adresser pour plus amples détails au Direct. Mr. GRANGE, à Liege, rue des Clarisses, No. 45.

Nota: Il s'y trouve des Jeunes-Gens Hollandais.

*** *On demande, dans une ville de la Province d'Utrecht, auprès d'une famille distinguée, une GOUVERNANTE, de le R. P., pour soigner l'éducation d'une fille de 9 à 10 ans: qui sache enseigner outre sa langue maternelle le Français, l'Anglais et les ouvrages d'agrément. Celle qui saura enseigner le Piano aura la préférence. s'Adresser par lettres affranchies sous l'initiale M., chez le Libraire C. VAN DER POST Jr., à Utrecht.*

*** *A young English lady of high respectability is very desirous of being placed in a Protestant Family either as companion to a sick or elderly Lady, or as GOVERNESS to young children. She can be truly recommended for amiable dispositions and purity of principle and feeling. She is able to instruct young people in Music, and knows a little French. Brieven* franco, *onder Letter J. O., aan het Postkantoor te Zeist.*

*** *Une Demoiselle anglaise de la R. P., de bonne famille agée de 20 ans, et munie d'excellents certificats, desire être placée comme GOUVERNANTE chez une respectable famille à la Haye, vers, ou après le mois d'avril 1854, ayant reçu une éducation très soignée, elle est versée dans la litérature de sa langue maternelle et sait enseigner par principe le français, l'allemand, l'italien, et differents genres de dessins. Etant bonne musicienne, elle se charge de donner des leçons de piano, de harpe et de chant. On est prié de s'adresser sous l'initiale J. F., chez les Libraires A. VAN HOOGSTRATEN ET FILS à la Haye.* Franco de port.

*** TE HUUR, het in de laatste jaren geheel verbouwd BUITEN-VERBLIJF, genaamd *WELGELEGEN*, met verscheidene Behangen zoo Boven- als Beneden-Kamers, Keuken, Kelder en verdere Gemakken, benevens een welaangelegden Tuin en Koepel, gelegen aan den Haagschen en bij den Zandvoortschen Straatweg, onder Heemstede.
Te bevragen bij H. G. WOLBERS & ZOON, Mr. Schilders te Heemstede, en bij den Tuinbaas der Hofstede *Kennemeroord.* Te bezigtigen des Woendags van 1 tot 4 ure.

*** Wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een TABAKSWINKEL - OPSTAL en GEREEDSCHAPPEN. Adres onder Lett. A., *franco*, bij den Boekh. A. J. A. ROLDANUS, te Oudewater.

*** **TE KOOP GEVRAAGD:**
Eene goed werkende IJZEREN BOEKDRUKPERS. Opgaaf van grootte, constructie, prijs en tijd van gebruik, per *franco* Brief, onder Letters Z. & V., aan het Postkantoor te Vlaardingen.

*** **TE KOOP:**
Een zeer goed onderhouden POONSCHUIT, groot 26 Ton, varende in het Veer van Moordrecht op Rotterdam, en tusschen liggende plaatsen.
Te bevragen bij J. LOTTE, te Haastrecht, in *persoon* of met Brieven *franco.*

*** **PUBLIEKE VERKOOPING OP TEXEL.**
JAN ZUNDERDORP en WILLEM JAN HIDDE BOK, Makelaars te Texel, als lasthebbenden van Kapt. EVERT GUST, zijn van meening, ingevolge bekomene Regterlijke autorisatie, op Vrijdag 18 November a. s., 's voormiddags 10 ure, aan den Havendijk te Texel, door het ministerie van den aldaar residerenden Notaris Mr. WILLEM BOK, publiek te verkoopen:
Het CASCO van het gestrande gezinkt Nederlandsche SCHOONERSCHIP *JULIA*, zoo als hetzelve thans wrak en masteloos in de Haven van Texel is liggende, benevens de daarvan geborgene INVENTARIS, bestaande uit
17 stuks Zeilen,
2 zware Kettingen,
2 dito Ankers,
1 Werpanker,
1 ligte Ketting,
1 zwaar Touw,
Diverse Trossen,
1 Lier compleet,
2 koperen Compassen,
1 Stuurrad (koper),
1 Scheepsboot,
Koper Koks-Commaliewand, gekapt, staand en loopend Touwwerk, Blokken en verdere Scheepsgoederen.
Alles liggende op den Havendijk beoosten het Oude-Schild, op Texel.
Nadere informatiën zijn te verkrijgen op *franco* aanvragen, ten Kantore van bovengenoemde Makelaars.

*** **HOUTVERKOOPING,**
op Donderdag den eersten December 1853, des voormiddags negen ure, van eene aanzienlijke partij *zware* EIKEN BOOMEN, op stam, staande op diverse Erven onder het Landgoed *Twickel*, Overijssel.

*** Men is voornemens om op Zaturdag den 19den November 1853, des avonds 7 ure, in het Logement *de Doelen*, te Monnickendam, ten overstaan van den Notaris M. C. MERENS, in het openbaar te Verkoopen: Zeven stukken WEILAND, gelegen bij elkander in de Gemeente Monnickendam, aan de Stads Buiten Cingel, Kadastraal Sectie A., de Nos. 105, 106, 107, 111, 104, 108, 109, te zamen groot 10 Bunders, 18 Roeden, 20 Ellen.
De Grondlasten bedragen *f* 69,09, en de Polderlasten *f* 69,24. Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar de Eigendoms-Bewijzen en Verkoops-Voorwaarden, gedurende 5 dagen vóór de Verkoopdag ter lezing zullen liggen.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbenden van hunne principalen) in openbare Veiling te Verkoopen, op Zaturdag den 26sten November 1853, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN:
No. 1. Een HUIS en ERVE, alleraangenaamst gelegen aan de Westzijde van het Spaarne, tusschen de Korte Veerstraat en Turfsteeg te Haarlem, allezins tot inrigting van *Winkel* geschikt, en bevattende zeven zoo Beneden- als Bovenkamers, get. Wijk 2 No. 45, Kad. Sectie D, No. 808, groot 1 R., 14 E.
No. 2. Eene partij weltoegemaakt WEI- of HOOILAND, gelegen in de Gemeente Zuid-Schalkwijk, in den Vijfhuizerpolder, en strekkende van de Zomer- of Woudweg tot aan de Goowatering: bij het Kadaster bekend Sectie B, No. 66, 67 en 68, ter grootte van 2 B., 90 R., 30 E., belend ten Noorden *J. Zwaan*, en den Wel-Ed. Heer *van Namen van Scherpenzeel*, ten zuiden Mevrouw *Kruithoff* geb. *Hoeufft* en de *Erven Stokman.*
No. 3. Eene partij weltoegemaakt WEI- of HOOILAND, benevens eene STROOK met Hout beplant, gelegen achter Perceel No. 2, en strekkende van de Goowatering tot aan den Kerkweg; bij het Kadaster bekend in Sectie B, No. 69, 70, 71 en 72, ter grootte van 4 B., 14 R., 30 E., belend ten Noorden *A. Joosten*, en ten Zuiden de *Erven Stokman.*
De voormelde Landerijen zijn met Kersmis 1853 buiten huur, dezelven zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild.
Breeder bij Billetten en informatiën bij gemelde Makelaars: zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilcondi- tiën drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

Op Zaturdag den 26sten November 1853, des namiddags ten een ure precies, zal men aan het Lokaal van Verkoopingen binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek Verkoopen:

Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in Bouwmanswoning, Schuur, Berg, enz., Boomgaard, Bouw-, Wei- en Hooilanden, groot 22 Bunders, 46 Roeden, gelegen in den Polder Bijleveld, gemeente Harmelen, aan den Rijn en Zandweg. Verhuurd aan *G. van den Berg* voor *f* 725 in het jaar. In drie percelen en vervolgens in massa.

En 6 Bunders, 54 Roeden BOUW- en WEILAND, gelegen onder Achttienhoven, aan den Ruigenhoeks- of Kooidijk. Verhuurd aan *C. Veenendaal*, voor *f* 150 in het jaar.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, alsmede van den Notaris VOSMAER, te Utrecht.

*** Op Maandagen 28 November en 5 December e. k., telkens des voormiddags ten elf ure, zal ten huize van den Logementhouder *J. Haardeman*, te Hoevelaken, ter inzaat worden geveild en zonder beraad bij afslag verkocht:

Het BUITENGOED, *DE DOORNEHEG* genaamd, alleraangenaamst en vrolijk gelegen aan den Straatweg op Amersfoort en Nijkerk, een half uur gaans van eerstgenoemde Stad, nabij Hoevelaken, Gemeente Hoogland, bestaande in een voor eenige jaren geheel nieuw gebouwd Heerenhuis, bevattende drie geplafonneerde en gestukadoorde Benedenkamers met Stookplaatsen voorzien, spatieuse Gang met Marmer, Badkamer, Keukens, ruime Kelder, vijf geplafonneerde Bovenkamers, Mangel- en Provisiekamer, groote Zolder en verdere Gemakken. Voorts annex Koetshuis, met Stallingen voor Paarden en Koeijen, Bloemenbak: mitsgaders 3 Bunders, 39 Roeden, 30 Ellen, naar den hedendaagschen stijl aangelegd Terrein van Vermaak met welig groeijend Plantsoen, Boomen, verdere Houtgewassen en Menagerie.

Te aanvaarden 8 dagen na den verkoop.

En 32 Bunders, 92 Roeden, 59 Ellen best BOUW- en WEIDELAND, met HOUTGEWAS en zich daarop bevindende GEBOUWEN, ingerigt tot Hydraulische Cement- en Steenbakwerk-Fabriek, alsmede een met exquise Vruchtboomen beplanten Tuin, omringd en doorsneden met Steenen Omheining: alles gelegen nabij het Buitengoed *de Doorneheg*, en dagelijks (uitgezonderd des Zondags) te bezigtigen, mits zich vooraf bij den Koetsier aldaar aanmeldende.

De veiling zal geschieden eerst in acht Perceelen, daarna in twee onder en eindelijk in eene generale Massa.

Breeder bij gedrukte Biljetten omschreven, en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld.

*** H A A R L E M.

Voor de aanstaande VERKOOPING van *Boeken*, *Teekeningen*, *Prenten* (waaronder vele Portretten) *Liefhebberijen enz.*, kunnen van heden af tot 7 December 1853 partijen ter bijvoeging ingezonden worden, bij den Verkooper J. RITSEMA aldaar.

*** Bij den Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar, is van de pers gekomen en aan H. H. Inteekenaren verzonden:

Het VERSLAG *van het verhandelde op het* VIIIste *Nederlandsch Landhuishoudkundig* CONGRES, gehouden te Alkmaar, in Junij 1853. In groot Octavo, 20 vellen druks, met drie Tabellen. Prijs *f* 3,—.

De weinige overgedrukte Exemplaren zullen aan de eerstaanvragenden nog tegen *f* 3,— worden afgeleverd. Bestellingen worden bij alle Boekhandelaren aangenomen.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden: de

Almanak
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN.

Jaargang **1854.** Met Platen.

Prijs 60 Centen. In karton, verguld op snede *f* 1,20.

*** Bij H. C. SUSAN C.Hzoon, te 's Hage, ziet het licht:

EEN TWAALFTAL
BELANGRIJKE ONGESTELDHEDEN,
van het *Vrouwelijk Geslacht*.

Proeve eener Volksgeneeskunde, inzonderheid voor Vrouwen, door Nederlandsche Verloskundigen.

Voor **slechts 50 Cents** kan men dit Boekje koopen, dat door *het Leeskabinet en de Tijd* bijzonder is aanbevolen.

*** GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, hebben uitgegeven en verzonden:

MENSCHKUNDE.

Eene Handleiding tot de kennis van den Mensch voor beschaafde Lezers, door Dr. K. F. BURDACH. Naar de tweede door Dr. *E. Burdach* geheel omgewerkte uitgave vertaald, door Dr. **M. Busch Geertsema** en **D. Koorders.** 1e Stuk. Met Glyphographische Platen in en buiten den Tekst. Prijs *f* 2,40.

☞ Dit uitstekend Werk zal in 3 stukken in 1854 compleet zijn.

NIEUW HANDBOEK DER
WELLEVENDHEID,

of Handleiding om in Gezelschappen en verschillende betrekkingen des levens *zich wellevend en beschaafd te gedragen*. Een nuttig Hand- en Hulpboek voor Oud en Jong van beiderlei kunne. Prijs 90 Cents.

*** Te Amsterdam bij H. HÖVEKER, Heerengracht bij de Wolvenstraat, en verder alom te bekomen:

ADRES, ter gelegenheid van het beroep van Dr. L. S. P. MEYBOOM, bij den Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Amsterdam, ingeleverd door

Mr. Is. DA COSTA.

Prijs 10 Cents.

*** En vente à la Librairie Etrangère de R. C. MEIJER, Vijgendam, J. 628, à Amsterdam.

CHATEAUBRIAND. Oeuvres Complètes 20 vol. gr. in 8 avec gravures sur acier. (cette édition est la seule complète) fr. 247 net .... *f* 60.

LAMARTINE. Oeuvres (édition de l'auteur même) 15 vol in 8 avec 30 gravures sur acier .... *f* 50.

BUFFON ET LACEPÈDE. Oeuvres complètes, 12 vol in 8, ornés de 270 planches sur acier, coloriées au pinceau fr. 100 net .... *f* 30.

BLANCHARD ETCA. Histoire naturelle des Animaux articulés, 8 vol. in 8 ornés de 198 planches sur acier. coloriées au pinceau fr. 80 net .... *f* 25.

Ces deux ouvrages ensemble 20 vol avec 468 planches fr. 180 net .... *f* 50.

PAILLOT DE MONTABERT. Traité complet de la Peinture, Paris 1829/1851. 9 forts vol. in 8 avec Atlas in 4° de 112 planches en taille douce fr. 120 net *f* 40.

MOEURS. Costumes et usages de tous les peuples du monde 4 vol. gr. in 8 ornés de 200 gravures coloriées avec soin, reliure demi-maroquin, net .... *f* 50.

MADOU. Scènes de la vie des Peintres de l'Ecole Flamande et Hollandaise, un vol. gr. in folio avec 20 planches, lettres ornées, et vignettes dans le texte, etc. net *f* 35.

TOUCHARD LA FOSSE. La Loire historique, pittoresque et biographique 5 vol. gr. in 8 ornés de 64 gravures sur acier Paris 1851, fr. 80 net .... *f* 25.

Voyages autour du monde depuis Christophe Colomb. jusqu'à nos jours, 12 vol. in 8 ornés de 100 planches ou cartes sur acier. Paris 1850 fr. 85 .... *f* 24.

ANQUETIL. Histoire de France, continuée par P. LACROIX, (le Bibliophile Jacob), jusqu'à 1848, 6 vol. in 8 ornés de gravures sur acier fr. 75 net .... *f* 18.

LEON GUERIN. Histoire maritime de France. 6 vol. gr. in 8, ornés de gravures sur acier Paris 1851, fr. 75, net .... *f* 18.

J. J. ROUSSEAU. Julie ou la Nouvelle Héloïse 2 vol. gr. in 8 ornés de 38 gravures sur papier de Chine par T. JOHANNOT, reliure en toile tranche dorée *f* 35 net *f* 12.

————. Les Confessions, illustrées per T. JOHANNOT et Co., 1 fort vol. gr. in 8, 28 Vignettes à part. rel. à part. tranche dorée fr. 25 net .... *f* 8.

OVIDE. Les métamorphoses, 4 vol. in 8 illustrés de 124 gravures sur acier fr. 100 net .... *f* 16.

JOUFFROY D'ESCHAVANNES. Armorial Universel 2 vol gr. in 8 magnifiquement illustrés, éd. Curmer. Paris 1844/48 fr. 50 net .... *f* 20.

Album de l'Exposition de Londres 1 vol petit in folio, orné d'un grand nombre de vignettes, fr. 25 net .... *f* 8.

COUSSIN. Génie de l'Architecture, 1 vol. gr. in 4° Paris Firmin Didot. Frères fr. 60 net .... *f* 8.

BRIFFAULT. Le Secret de Rome au XIXe Siècle 1 vol. gr. in 8 avec grav. et vignettes fr. 15 net .... *f* 6.

————. Le même ouvrage reliure en toile plaques spéciales .... *f* 7,50.

FERÉAL. Les mystères de l'Inquisition un vol. gr. in 8 illustré net .... *f* 7,50.

————. Le même ouvrage reliure en toile, plaque spéciale .... *f* 9.

BOUCHER. Histoire dramatique et pittoresque des Jésuites 2 vol. gr. in 8 illustrés de 30 lithographies en deux teintes, fr. 20 net .... *f* 6.

Et une vaste collection d'ouvrages illustrés, brochés et reliés, en tout genre et pour tout âge propres à être donnés en cadeaux de St Nicolas et comme étrennes, voir en outre mon *Catalogue Général* et les *Bulletins* du 1er Avril et du 1er Août dernier, qui se distribuent *gratis*.

GRAVURES détachées de la vie de Jesus Christ par l'Abbé Brispot .... à *f* 0,50.

———— détachées des monuments d'Architecture et de Sculpture de la Belgique par *Stroobant* la gr. id. à *f* 1,50, la petite id. *f* 1.

———— du musée populaire de Belgique à 8, 10 et 15 Cents.

Romans illustrés in 4°. à 15 cents la livraison.

D°. Muséum Littéraire à 30 cents le volume.

COLLECTION OF BRITISH AUTHORS. Tauchnitz's edition *f* 1, each volume.

————. Baudry's edition *f* 1,25 each volume.

Pantheon Classique et Littéraire à 30 cents le volume.

Bibliothèque rurale et industrielle de la Belgique en Français et en Flamand.

Des ouvrages en Italien, Espagnol, Portugais, Français, Flamand, Anglais, Suédois, Russe, Grec moderne, Allemand, Latin, Grec, Arabe, Hindoustan en Oceanien, des Atlas de 50 cartes à *f* 4,75, du papier comique, des Albums etc.

35 différentes sortes d'Almanachs pour 1854 à 15, 20. 30 et 45 Cents.

*** Bij VAN DER MEER & VERBRUGGEN, Boekhandelaars te *Rotterdam*, is uitgegeven en wordt alom verzonden:

BEDREIGD MAAR VEILIG.

Leerrede op den Gedenkdag der Kerkhervorming, 6 November 1853,
UITGESPROKEN DOOR
Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

Prijs 25 Cents.

DE SLAANDE ENGEL.

Leerrede over 2 Chron. VII: 13b, 14, door
Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

Uitgegeven ten behoeve van de nagelatene Betrekkingen der Cholera-Lijders. Prijs 25 Cents.

*** Bij H. R. VAN ELK, te Dordrecht, is op heden in het licht verschenen:

DE NIEUWE KINDERVRIEND.
Almanak voor het jaar 1854.

Prijs *f* -,90.

Een uitstekend Geschenk voor Knapen en Meisjes van 10 tot 14 jaren, met zeer fraaije Platen en Bijdragen onzer meest gevierde Kinderschrijvers.

*** Het zegt niet weinig om in ons Vaderland de belangstelling in eenig Tijdschrift zoodanig levendig te houden, dat zich gedurende een tijdvak van vijftien achtereenvolgende jaren het getal der Abonnementen op veertien à vijftien honderd bleef bepalen. De ondergeteekende dankt het de ijverige zorg der Redactie, de medewerking van onderscheidene Nederlandsche Artisten, en de belangstelling van het kunstlievend publiek, dat zulks tot hiertoe het geval mogt zijn met het door hem uitgegeven Maandwerk de

KUNSTKRONIJK,

en zoo hij daaraan persoonlijk iets heeft mogen toebrengen, dan zal het voorzeker wel zijn door de onbekrompene wijze waarop hij steeds heeft zorg gedragen, voor den aankoop der Voorwerpen, opgenomen in de VERLOTING van KUNSTWERKEN, die jaarlijks ten behoeve der geabonneerden gehouden wordt. Vol vertrouwen beveelt hij dan nu ook den nieuwen, of vijftienden Jaargang het Nederlandsche kunstminnend publiek aan. Van de **24** Afleveringen in kwarto, met **24** Platen, welke eenen Jaargang uitmaken, zien thans de 7de en 8ste Aflevering het licht.

Voor de aanstaande

VERLOTING VAN KUNSTWERKEN

zijn reeds op de jongste Tentoonstellingen in ons Vaderl. de **ZESTIEN** navolgende **SCHILDERSTUKKEN** aangekocht:

J. BONTEBAL, te Zevenhuizen. *Een Landschap bij buijig weder.*
G. A. VAN DER BRUGGHEN, te Ubbergen bij Nijmegen. *Windhonden, rustende na de Jagt.*
J. A. CANTA. *Lente en Herfst.* Kinderfiguren.
———— *Zomer en Winter.* Idem.
J. J. CREMER, te Loenen aan de Vecht. *Weide, Water, Bosch en Heide; bij morgen, middag, namiddag en ondergaande Zon.*
J. F. HOPPENBROUWERS, te 's Gravenhage. *Een Wintergezigt met Figuren.*
H. VAN HOVE BZN., te 's Gravenhage. *Het Voorhuis van eene Herberg.*
Mej. A. IMMERZEEL, te Haarlem. *Vroege zorgen.*
Mevr. H. RONNER KNIP, te Brussel. *Een Melkkar met Honden bespannen.*
H. J. SCHOLTEN, te Amsterdam. *Tijdverdrijf.*
FR. VAN SEVENDONCK, te Brussel. *Een Landschap gestoffeerd met Geiten, Schapen en Runderen.*
J. G. SMITS, te 's Gravenhage. *Aan het Strand te Scheveningen.*
ALIDA STOLK, te 's Gravenhage. *Eene mand met Bloemen, in een Landschap.*
E. VERVEER, te 's Gravenhage. *Een Visschersgezin.*
J. VETTEN, te Amsterdam. *Een Dorpsmuzijkant.*
J. WEISSENBRUCH, te 's Gravenhage. *Een Landschap.*

naar welke Schilderstukken ditmaal de Steendrukplaten vervaardigd worden, in den Jaargang der KUNSTKRONIJK opgenomen. Van den verderen aankoop der Voorwerpen van kunst voor de aanstaande verloting, zal nader verslag worden gegeven, zullende van alles gezamentlijk, in de maand April des volgenden jaars, te 's Gravenhage en te Amsterdam eene **Openbare Tentoonstelling** worden gehouden.

Prijs van de **Kunstkronijk met het Lot** in de LOTERIJ VAN KUNSTWERKEN, bij alle Boekhandelaren in ons Vaderland te bekomen *f* 10,—.

BERIGT AANGAANDE DE PREMIEPLAAT,
BEHOORENDE TOT DE
VERLOTING VAN DEN VEERTIENDEN JAARGANG.

De **Premieplaat**, een *Zeegezigt met Schepen*, naar de kapitale Schilderij van den Heer P. J. SCHOTEL, is onder handen. — Aan de goede uitvoering wordt niets gespaard. Zoodra zij gereed is zal de Aflevering plaats hebben aan de Inteekenaren, wie geen prijs ten deel viel.

's Gravenhage, 1 *November* 1853. **K. FUHRI.**

*** G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, debiteert met buitengewoon succes:

DE TWEEDE, VERMEERDERDE en VERBETERDE UITGAVE VAN

GIRARDIN'S
SCHEIKUNDE VOOR DEN BESCHAAFDEN STAND EN HET FABRIJKWEZEN.

Twee Deelen, met 160 tusschen den tekst geplaatste Houtsnee-Figuren. Prijs f 9.

Beter dan vroeger zal de **Fabrijkant**, de **Handwerksman**, ieder, die tot **'s volks industrie** in betrekking staat, hier een **Scheikundige Gids** vinden, die hem den weg wijst en voorlicht bij ieder verschijnsel, dat zich in zijn beroep of bedrijf opdoet. Ingelicht omtrent den aard der grondstoffen, die hij bewerkt; bekend gemaakt met de schoone wetten, aan welke de natuur gehoorzaamt, zal ieder werkman als van zelf tot de oorzaak en het resultaat van zijn bedrijf worden opgeleid. Door verstandige overtuiging geleid, zal geene verouderde gewoonte hem langer in boeijen knellen: de reuzenschreden, die tot op de jongst verloopen jaren door onze naburen op den weg der Industrie zijn gedaan en waarmede hij hier wordt bekend gemaakt, zullen zijne eerzucht opwekken en zijn welbegrepen belang zal hem een spoorslag wezen, om voor zich zelven de baan te openen en daarop voordeel en roem te behalen.

*** En peu de jours paraîtra une *nouvelle Edition* de

CIEL ET TERRE
OU
la vie future dans ses rapports avec la vie présente, par
PH. BOUCHER.
Chapelain de S. M. le roi des Pays Bas.

Cette edition, reliée en toile, à raison de *f* 3,50, se prête parfaitement pour des Cadaux à l'occasion des différentes fêtes Chrétiennes, jours d'aniversaire, de St. Nicolas, etc. l'Editeur, J. M. VAN 'T HAAFF.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN